

Tur- og friluftskart

T24 Masfjorden eMap

Turkart Masfjorden

Med delar av Gulen, Lindås Modalen og Høyanger

1:50 000 ekv. 20m
vannbestandig papir
oppdatert stinett

Utgjeve av:
Idrettsrådet i Masfjorden og
Masfjorden kommune
samarbeid med

Standard forsida

Norske
kvaliteit

Turkart eller friluftskart er topografiske kart som er beregnet å ha med ut å gå tur etter, eller drive annen friluftaktivitet. Vi deler gjerne inn turkartene i tre grupper avhengig av målestokk og detaljeringsgrad.

Oppdagerkart er turkart, eller nærtkart i større målestokk som 1:25 000, typisk over nærområder som Bymarka i Trondheim eller Byfjellene i Bergen. Ekvidistansen er gjerne 10m og kartet inneholder bla. et detaljert stisystem

Stifinnerkart er tradisjonelle topografiske kart i målestokk 1:50 000 over en kommune eller et turområde. Ekvidistansen er da vanligvis 20m, men kan være 10m i flattere områder.

Vandrerkart er fjellkart over større geografiske områder hvor vi må ned i målestokk for å få plass på papiret. Målestokken varierer fra 1:75 000 til 1:100 000. Ekvidistansen er normalt 20m, men reduseres vanligvis til 40m i kupert fjellområder. Fokus på merkede stier.

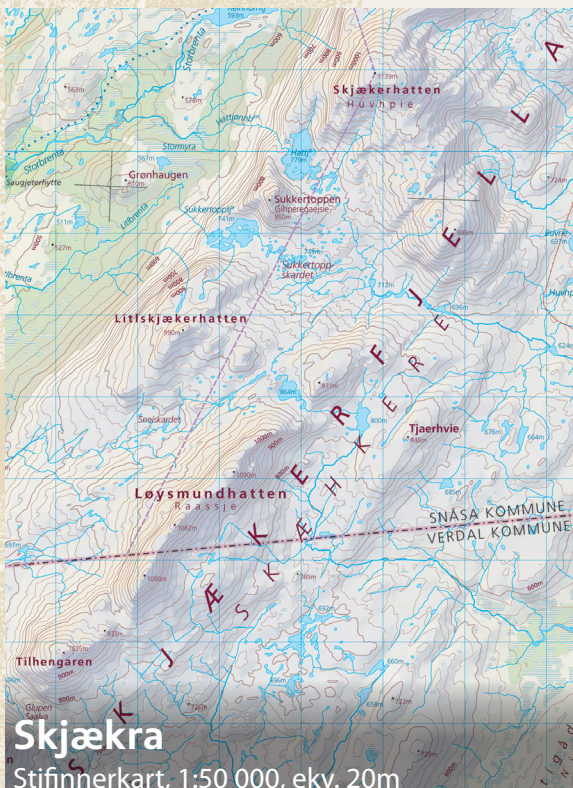
Hva er et godt turkart?

Et godt kart løser på en intuitiv måte de behovene den tiltenkte brukeren av kartet har. Et turkart- og friluftskart er laget for de som skal gå tur i, eller bruke marka til friluftaktiviteter. Dette inkluderer alt fra korte spaserturer langs stier i skogen i nærområdet, til lange ekspedisjoner i fjellet. Fra turer til fots, i kano eller båt, på sykkel, på ski eller kanskje til og med i rullestol.

Turkartet må derfor gi brukeren svar på hvor det går stier, og hvorvidt stiene er merket/skiltet eller fremkommelig med f.eks. sykkel eller barnevogn. Hvor kan de parkere bilen og hvor kan man sette ut kanoen eller båten? Kan man ta bussen for å nå marka? Hvor finnes det spennende turmål som utsiktspunkter, rasteplasser, badeplasser, klatrefelt, severdigheter og utfarts-restauranter? Er det tilrettelagte tilbud? Hva med overnattingsmuligheter som anbefalte telt-/leirplasser, turisthytter og andre utleiehytter? Hva med fiske? I hvilke vann er det fisk? Hvilke fiskekort gjelder i hvilke vann. Er det tilrettelagte fiskeplasser?

Listen kan fort bli lang, men det er også viktig å begrense seg. Et turkart trenger ikke nødvendigvis å fortelle turgåeren hvor en kan ta ut penger i minibank, eller hvor en kan få reparert bilen.

Et godt kart er et kart som ivaretar brukerens behov, ikke nødvendigvis utgiverens eller andre kommersielle behov. Vi kaller det å ha *brukerfokus*.

Skjækerfjella

Stifinnerkart, 1:50 000, ekv. 20m

Hvordan blir det gode kartet til?

Et kart eMap-kart har gjennomgått flere faser med arbeid og omsorg før det går i trykken. Først og fremst må vi finne tilgjengelige og egnede datagrunnlag for det aktuelle kartet. Deretter bruker vi tid på å kontrollere, rette og supplere kartgrunnlaget med støtte fra alternative datakilder som flyfoto, laserdata eller andre relevante kilder.

Men først og fremst er vi avhengig av god lokalkunnskap i det området kartet skal dekke. Spesielt gjelder dette ulike tilbud som turmål, severdigheter og parkering (til venstre er et forslag med aktuelle turkartsymboler), men også beskaffenhet og beliggenhet av stier og turveger.

Vi anbefaler derfor at det opprettes en lokal prosjektgruppe som arbeider med å samle inn slik informasjon. Informasjonen kan enten samles inn med GPS og sendes til oss som loggefiler, eller den kan tegnes ned på kartmanus - vi kan lage et foreløpig plott av kartet til dette formålet.

Datagrunnlag

Kartverkets N50-data er den vanligste datakilden til turkart da denne har en passelig detaljeringsgrad. Som et alternativ kan vi også tilby M35 som er vårt eget datasett basert på russiske militærkart.

Oppdagerkartene må som oftest suppleres med kommunale data for flere temaer, deriblant bygninger og høydekurver (hvis 10m).

En ny datakilde som er aktuell for turkart er *laserdata*. Laserdata gir gode høydekurver, mulighet til å se tydelige stier og bekker under trekronene, samt mulighet til å ta ut stup og klassifisere vegetasjon.

Kartografi og grafisk utforming

Vår kartografi baserer seg på vanlige kartografiske konvensjoner. Imidlertid er den tradisjonelle kartografien et resultat av de produksjonsmetodene som var rådende da denne ble utformet. Dagens digitale produksjonsverktøy tilbyr et vel av nye muligheter som tidligere ikke var tilgjengelig, teknisk eller økonomisk.

Vi i eMap er opptatt av å utvikle det kartografiske uttrykket mot noe som er mer brukervennlig, lesbart og ikke minst attraktivt å se på. Vi er derfor avhengige av å tøyne noen av de tradisjonelle normene, men uten å bryte helt med dem. Vann vil fortsatt være blått, skog grønt, høydekurver brunt osv.

Terrengformen fremheves med en fjellskygge slik at uerfarne brukere får «hjelp» til å forstå høydekurvene og terrenget. Skyggen må ikke bli for dominerende slik at lesbarheten bevares også i skyggepartier. Vi ønsker ikke bare at kartet skal være pent å se på; det skal også være funksjonelt.

Tekst, bilder og layout

Turkart produseres ofte med kartet på den ene siden og tekst og bilder på den andre siden. Normalt vil oppdragsgiver bidra med tekst og bilder til kartets bakside. Vi gjør layout og sideombrekking. Om det skulle bli plass til overs, har også vi en del generelt stoff om bruk av kart og kompass, GPS, turvett, friluftsløven el. som kan settes inn.

Noe standardinformasjon må inn på kartet, så som tegnforklaring, målestav, koordinatsystem og annen teknisk og juridisk informasjon.

Det er heller ikke uvanlig å ha kart på begge sider dersom området er for stort til å passe på en side i ønsket målestokk. En løsning er å opprette en egen hjemmeside som inneholder det som ellers ville vært på baksiden. Denne siden kan da holdes oppdatert med telefonnummere, kontaktpersoner og annet dynamisk materiell. Hjemmesiden kan til og med inneholde et stedsnavnregister.

Hægebostad
Layout på baksiden

Papir og fals

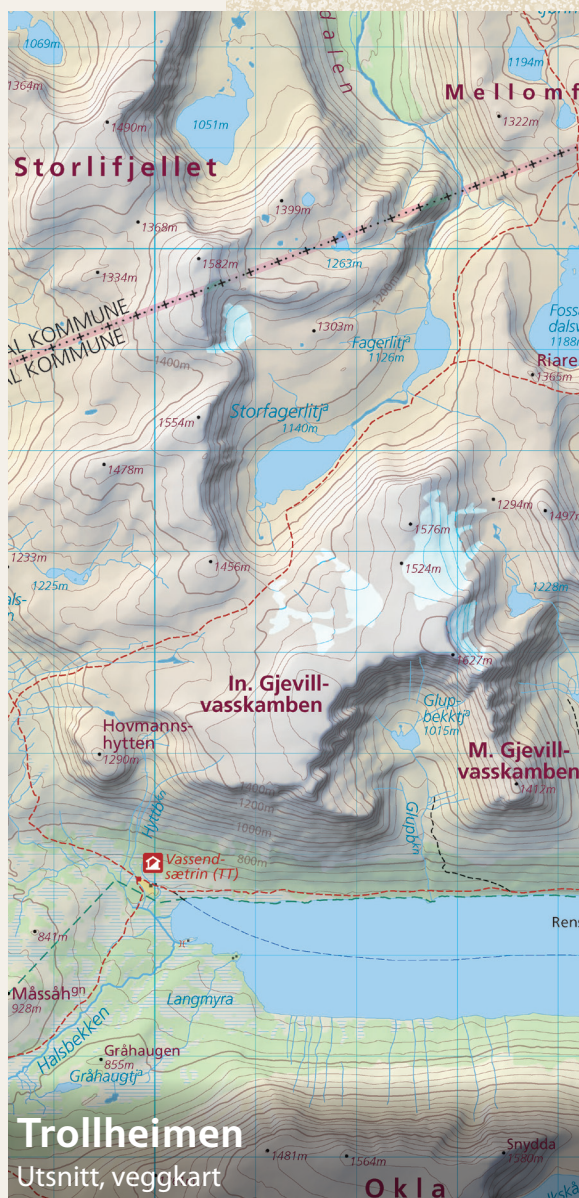
Vi anbefaler å trykke turkart på Pretex. Pretex er et vannfast og rivebestandig papir som tåler røff bruk. Med Pretex blir utsalgsprisen anslagsvis 15–20,- høyere per kart, men mange brukere setter pris på dette, og er villig til å betale noe ekstra for kartet den ekstra kvaliteten. Om ønskelig kan deler av opplaget trykkes på Pretex. Ellers trykker vi på G-print som er et prisgunstig alternativ, og som ellers er godt egnet til kartproduksjon.

Vi vil så langt som mulig falske kartet slik at det er enkelt for brukeren å "komme til" kartet. Er kartet i stående format, prøver vi å legge omslaget på samme siden som kartet, ellers blir brukeren nødt til å brette ut hele papiret for å komme til kartet. Er formatet liggende er det mye enklere.

Stedsnavnregister

Om ønskelig, leverer vi stedsnavnregister med standard koordinatreferanser. Et slikt register vil normalt kreve 4-5 falsesider med et 70x100cm kart i målestokk 1:50 000, og er et nyttig hjelpemiddel til brukeren for å finne igjen navngitte steder i kartet.

	5 63	7 120	5 59	7 119	5 64	7 116	5 78	7 117
Jalen NR	5 61	7 116	5 70	7 113	5 90	7 117	5 78	7 117
ngvatnet	5 70	7 125	5 59	7 118	5 50	7 112	5 61	7 117
ærlieia	5 73	7 126	5 68	7 112	5 50	7 112	5 60	7 117
ærsås	5 70	7 104	5 70	7 134	5 62	7 101	5 71	7 117
noen	5 60	7 117	5 77	7 123	5 45	7 110	5 73	7 117
assselva	5 83	7 119	5 63	7 116	5 50	7 111	5 73	7 117
assheim	5 86	7 120	5 47	7 101	5 52	7 119	5 69	7 117
asslia	5 83	7 119	5 47	7 101	5 61	7 123	5 74	7 117
atnet	5 84	7 120	5 72	7 103	5 75	7 109	5 77	7 117
an	5 56	7 115	5 73	7 104	5 79	7 126	5 71	7 117
en	5 64	7 116	5 80	7 105	5 58	7 130	5 76	7 117
i	5 52	7 122	5 79	7 105	5 61	7 134	5 75	7 117
olman	5 62	7 131	5 56	7 112	5 53	7 122	5 77	7 117
olmfaran	5 62	7 132	5 64	7 119	5 69	7 114	5 60	7 117
estjønna	5 72	7 111	5 64	7 118	5 79	7 116	5 83	7 117
elliheia	5 58	7 103	5 55	7 102	5 51	7 102	5 81	7 117
el	5 58	7 103	5 55	7 102	5 52	7 119	5 70	7 117
ruen	5 60	7 114	5 77	7 133	5 82	7 131	5 69	7 117
orden	5 60	7 114	5 77	7 133	5 81	7 132	5 79	7 117
rdhøimen	5 58	7 114	5 82	7 114	5 81	7 131	5 60	7 117

Trollheimen
Utsnitt, veggkart

Eksempel på register med standard koordinatreferanser

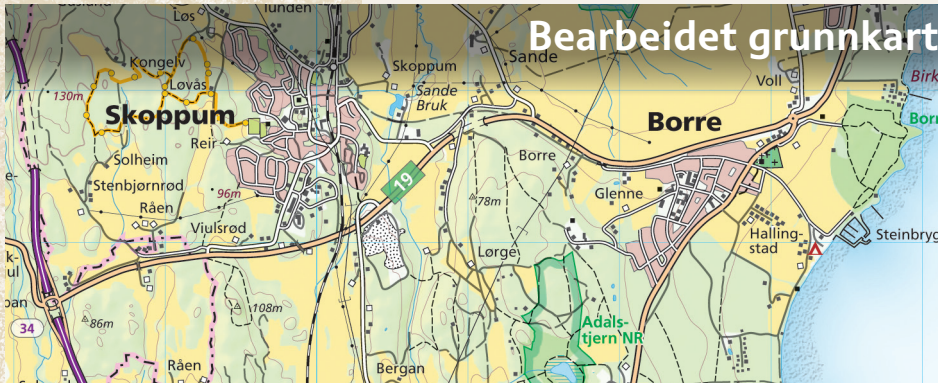

Kartproduksjon

(Til venstre)

Produksjonsprosessen består av tre ulike prosesser:

1. Skaffe til veie og konvertere data for grunnkartet
2. Kvalitetssikre og bearbeide dataene i grunnkartet
3. Legge på brukerinformasjon i form av piktogrammer, ulike tur-ruter og annet relevant.

Karttyper

(Under)

Kartene deles inn i hovedtyper etter målestokk:

Vandrerkart med liten målestokk over stort fjellområde. N50 brukes som hovedgrunnlag, men noe forenkling er nødvendig.

Stifinnerkart er det mest vanlige med målestokk rundt 1:50.000 og "rent" N50-innhold

Oppdagerkart med innhold basert på kommunale kartdata, med betydelig mer detaljering enn Stifinnerkartene.

